

CERTIFICATIEREGELING IBA KLAAR

Eindelijk duidelijke regels voor individuele behandeling afvalwater

Veel boerderijen en woningen buiten de bebouwde kom lozen hun afvalwater in de bodem of een sloot. De regels voor die lozingen zijn echter op meerdere manieren te interpreteren. Daarin moet duidelijkheid komen, vinden zowel VROM als de Europese Gemeenschap. VROM gaf Kiwa Certificatie en Keuringen in Rijswijk de opdracht een certificatieregeling op te zetten voor deze zogenaamde IBA-systemen (Individuele Behandeling Afvalwater). Die regeling ligt er nu.

In Nederland zijn zo'n 175.000 huishoudens niet aangesloten op de riolering. Meestal gaat het om huizen of boerderijen die zo afgelegen liggen dat ze niet of moeilijk aangesloten kunnen worden. De meesten redden zich met een septic tank. Die zuivert het afvalwater voordat het geloosd wordt in de grond of in het oppervlaktewater. Veel tanks zijn echter te klein, of zo slecht onderhouden dat ze het afvalwater niet of onvoldoende zuiveren. Dat is een te grote belasting voor het milieu, vindt ook de Raad van de Europese Gemeenschappen. Vandaar het besluit dat vanaf 1 januari 2005 het afvalwater (dat niet geloosd wordt op de

openbare riolering) eerst door een systeem voor Individuele Behandeling Afvalwater (IBA) moet worden geleid.

Wat is gelijkwaardig?

"In Nederland hebben we op dit moment twee lozingenbesluiten", vertelt ir. Arjan Veldkamp, certificatiesdeskundige van de unit Milieu- en Agrotechniek van Kiwa Certificering en Keuringen. "Een lozingenbesluit voor lozen op het oppervlaktewater en één voor lozingen in de bodem. In die besluiten staat dat je minimaal gebruik moet maken van een septic tank van minstens zes kubieke meter. Dat is een

nogal log apparaat. Je mag ook een gelijkwaardig systeem gebruiken, vermeldt de wet. Maar wat is gelijkwaardig? Het ene waterzuiveringsschap vindt een tank van drie kubieke meter met extra filtering gelijkwaardig, een ander waterschap stelt weer heel andere normen. Er was behoefte aan eenduidigheid".

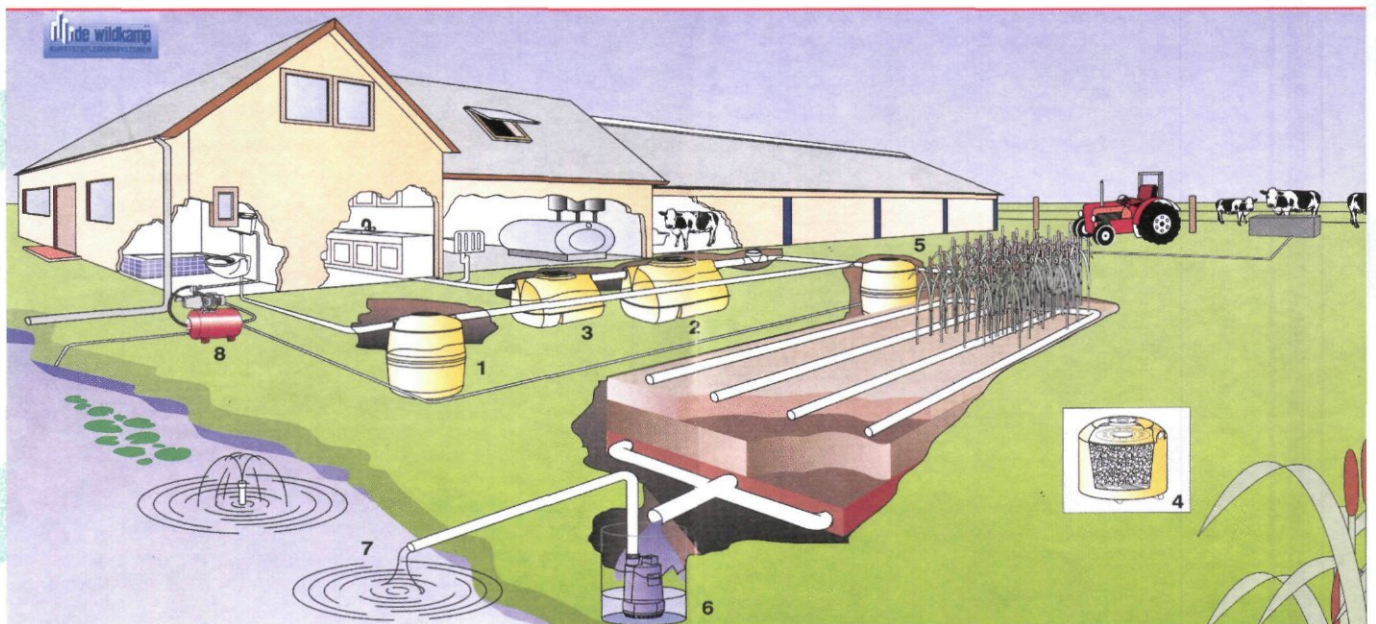
Schoon tot zeer schoon

En die eenduidigheid kwam er. De Commissie Integraal Waterbeheer stelde drie klassen op die nu gelden voor alle water(zuiverings)schappen en hoogheemraadschappen. Veldkamp: "De klasse-indeling gaat uit van de emissie-eisen. Hoe schoon moet het water zijn dat geloosd wordt? Dat varieert van schoon (klasse I) tot zeer schoon (klasse III). Voor natuurgebieden gelden bijvoorbeeld zeer strenge eisen. De waterkwaliteitbeheerder schrijft dan bijvoorbeeld klasse III voor. Dan heb je wel een geavanceerder systeem nodig. De techniek heeft gelukkig niet stilgestaan. Er zijn allerlei nieuwe systemen uitgedacht. Om het kaf van het koren te kunnen scheiden, heeft VROM Kiwa opdracht gegeven een certificatieregeling op te zetten. Zo kun je de systemen onderling vergelijken en kijken welk systeem voor welke klasse het meest geschikt is".

Half jaar testen

In de systemen die inmiddels op de

Een illustratie van de werking van een helofytenfilter: Het toiletwater wordt voorbehandeld in een septic tank (1). Al het andere afvalwater gaat naar een vetafscheider (2) met slibvanginstallatie (3) om dichtslibben van het filter te voorkomen. Bij grote systemen stroomt dit afvalwater eerst nog door een percolatietank (4). Door middel van een pompinstallatie (5) wordt het afvalwater dan periodiek naar gelang de belasting door het filter gestuurd. Het gezuiverde water loopt in de analyseput (6) en wordt vervolgens weggepompt (7) of hergebruikt. Voor het laatste wordt een hydrofoorinstallatie (8) gebruikt om het water naar de verbruiker te transporteren. (Illustratie: De Wildkamp)

markt zijn, onderscheidt Kiwa drie typen: de 'vertrouwde' septic tank, compact-systemen (zoals de biorotor, oxidatiebed, actief slib) waar bacteriën het water zuiveren, of het helofytenfilter die gebruik maakt van riet. "Als een producent zijn systeem wil laten certificeren, kijken we naar twee dingen", legt certificatie-deskundige Veldkamp uit. "Eerst kijken we of het systeem materiaal-technisch goed in elkaar zit. Een IBA-systeem moet zo'n twintig jaar meegaan. Daarnaast wordt de zuiverende werking uitvoerig getest. Dat gebeurt bij TNO in Apeldoorn of bij het Van Hall Instituut in Leeuwarden. Daar worden de systemen onder geconditioneerde omstandigheden een half jaar lang getest".

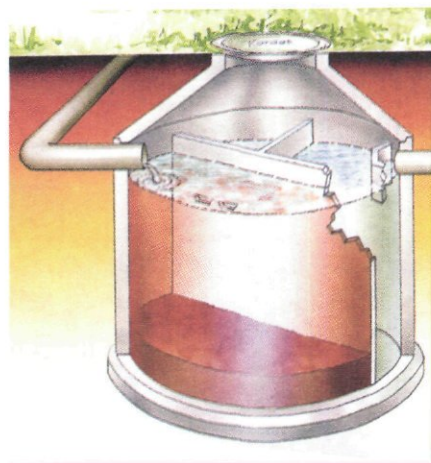
Wasmachine- en feesttest

"Het prettige aan de laboratoriumsituatie is, dat je voor alle systemen hetzelfde afvalwater gebruikt, zodat je de systemen echt kunt vergelijken", vervolgt Veldkamp. "Verder wordt de werkelijkheid zo dicht mogelijk benaderd. Zo doen ze zestien weken lang een badtest en een wasmachine test, waarbij wordt gekeken hoe het systeem

reageert als ineens 200 liter badwater binnenkomt. Er wordt ook een stroomstoring van 24 uur gesimuleerd. Hoe reageert het systeem hierop? Verder doen ze een vakantie-stresstest waarbij twee weken lang nauwelijks water wordt geloosd, en een feesttest, waarin in een paar uur tijd een piekbelasting wordt nagebootst, zoals die bijvoorbeeld voorkomt tijdens een feestje. In alle nagebootste situaties moet het water dat eruit komt binnen de gestelde normen vallen".

Vraag groot

Het helofytenfiltersysteem (met riet) is een verhaal apart. Veldkamp: "Waar de andere systemen kant en klaar uit de fabriek komen, worden de helofytenfilters pas bij de gebruiker aangelegd. Daar controleren we dus ook op locatie. Pas dan kun je goed zien of het systeem ook werkelijk goed gemaakt is. Voor alle gecertificeerde systemen geldt dat we blijven controleren of de kwaliteit op het juiste niveau blijft. Daarom houden we meerdere keren per jaar (onaangekondigde) controlebezoeken". Veldkamp verwacht dat de eerste gecertificeerde producten over

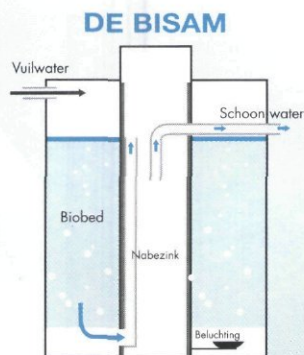

Een opengewerkte septic tank. (Illustratie: Kordes).

ruim een half jaar op de markt verschijnen. De vraag is groot met de nieuwe Europese regels in het verschiet. "Het ministerie van VROM is momenteel bezig met een aanpassing van de lozingenbesluiten. De kans is groot dat de eisen die daaruit vloeien stringenter zullen zijn dan nu. Het gaat echter om het milieu. Daar is het per slot van rekening allemaal om begonnen".

advertentie

Waterway is een samenwerking tussen de Coöperatieve Vereniging VAOP u.a. en Bioway. VAOP verzorgt voor haar leden, de Nederlandse gemeenten, inzameling, hergebruik en verwerking van afvalstromen zoals papier textiel glas en water. Bioway is gespecialiseerd in de moderne milieu biotechnologie en verzorgt biologische zuiveringsprocessen en installaties.

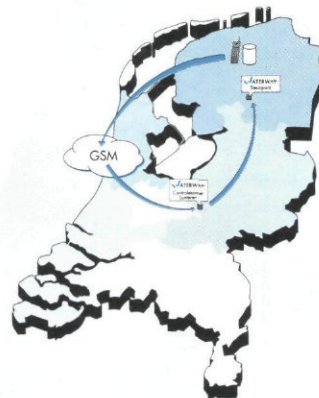

Waterway levert met haar producten oplossingen voor het inzamelen, zuiveren, monitoren en onderhouden van huishoudelijk afvalwater met name in buitengebieden.

Waterway is uw partner in:

- hoogwaardige IBA systemen;
- monitoring systemen t.b.v. rioolgemaal en IBA's;
- 24 uren storingsdienst t.b.v. rioolgemaal en IBA's;
- waterzuiveringsdiensten t.b.v. gemeenten en zuiveringschappen.

Waterway levert hiernaast unieke constructies aan waterschappen en gemeenten m.b.t. aanleg en beheer van de IBA systemen. Via de open en transparante methode van de VAOP werkt men passende beheersconstructies uit voor het buitengebied. Tegen vastgestelde jaarlijkse tarieven en gegarandeerde zuiveringsrendementen verzorgt Waterway plaatsing beheer en de storingsdienst voor IBA's en eventuele rioolgemaal. Hierbij wordt voldaan aan de door het water/zuiveringsschap gestelde lozingscriteria en is de gemeente zeker van een grote kostenbesparing.

Kostenbesparingen bedragen gemiddeld meer dan 45% t.o.v. aanleg en beheer van rioleringen in het buitengebied.

WATERWAY

Rubensstraat 187 • 6717 VE Ede
Postbus 361 • 6710 BJ Ede
Tel. 0318-665 070 • Fax 0318-486 088
e-mail info@waterway.nl • internet: www.waterway.nl

Marathon 2 • 1213 PH Hilversum
Postbus 6500 • 1200 HK Hilversum
Tel. 035-646 40 00 • Fax 035-647 99 88
e-mail vaop@vaop.nl

HÉT ZUIVERE ALTERNATIEF